

KOMISIJOS SPRENDIMAS

2010 m. sausio 7 d.

dėl vartotojų montuojamų vaikams neįveikiamų langų ir balkonų durų užraktų Europos standartų atitikties saugos reikalavimams remiantis Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2001/95/EB

(pranešta dokumentu Nr. C(2009) 10298)

(Tekstas svarbus EEE)

(2010/11/ES)

EUROPOS KOMISIJA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 2001 m. gruodžio 3 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2001/95/EB dėl bendros gaminių saugos ⁽¹⁾, ypač į jos 4 straipsnio 1 dalies a punktą,

kadangi:

(1) Pagal Direktyvos 2001/95/EB nuostatas Europos standartus turi nustatyti Europos standartizacijos įstaigos. Minėtais standartais turėtų būti užtikrinta, kad gaminiai atitiktų direktyvos bendruosius saugos reikalavimus.

(2) Remiantis Direktyva 2001/95/EB, gaminyje laikomas saugiu, kai jis atitinka neprivalomuosius nacionalinius standartus, kuriais perkelti Europos standartai, kiek tai susiję su rizika ir rizikos kategorijomis, kurioms taikomi atitinkami nacionaliniai standartai.

(3) Atsitiktinis kritimas iš aukštai, pavyzdžiui, per langus ar balkonus, yra pagrindinė vaikų iki 5 metų mirties ar galvos smegenų ar skeleto negrįžtamų pažeidimų priežastis. Tai yra didelė problema miestuose, kur labai daug daugiaaukščių daugiabučių namų, dažniausiai pasitaiko pavasarį ir vasarą, kai langai paliekami atidaryti ilgesnį laiką. 2005 m. gegužės–rugsėjo mėn. *Ile-de-France* regione užregistruoti 67 vaikų kritimo iš aukštai atvejai, o tai sudarė beveik 14 atvejų per mėnesį. Danijoje ir Švedijoje kiekvienais metais registruojama nuo 20 iki 60 atvejų. 1996–2003 m. vaikų kritimo iš aukštai atvejų vidutinis skaičius – 79 per metus Graikijoje, 130 per metus Nyderlanduose ir 25 per metus Jungtinėje Karalystėje.

(4) Siekiant mažinti atsitiktinio kritimo iš aukštai atvejų skaičių ar jų išvengti nustatyti langų dydžio, taip pat langų skersinių ir apsaugų naudojimo bei jų konstrukcijos reikalavimai. Tačiau šie reikalavimai nustatyti nacionaliniuose statybos kodeksuose, kurie atskirose valstybėse narėse skiriasi.

(5) Rinkoje taip pat yra gaminių, kurie skirti riboti ar blokuoti langų ir balkonų durų atidarymą. Tokie gaminiai yra montuojami paties vartotojo tiesiogiai ant lango ar balkono durų.

(6) Europos saugos standartų šiems gaminiams nėra. Šiuo metu pagrindinės nuorodos ūkinės veiklos vykdytojams ir rinkos priežiūros institucijoms pateikiamos kai kuriuose nacionaliniuose bei tarptautiniuose standartuose ir bandymų metoduose.

(7) 2005–2007 m. Austrija, Danija ir Norvegija kartu įgyvendino projektą, skirtą esančių rinkoje vartotojų montuojamų langų ir balkonų durų užraktų saugai ir esamų nacionalinių bei tarptautinių bandymų metodų tinkamumui įvertinti. Be to, projekto dalyviai atsižvelgė į Europos atstovavimo vartotojams standartizacijos srityje koordinavimo asociacijos (ANEC) parengtus reikalavimus ⁽²⁾, pateiktus 2004 m. paskelbtame apsaugos nuo vaikų įtaisų tyrime ⁽³⁾, taip pat į kai kuriuos EN-71:1 žaislų saugos standarto reikalavimus.

(8) Projekto rezultatai parodė, kad keletas tirtų užraktų modelių gali būti įveikti vaikų, nepaisant neįveikimo vaikams reikalavimo; kiti modeliai subyrėjo, sulūžo arba neatlaikė senėjimo bandymo, prie visų modelių nebuvo pridėtos kai kurios reikalaujamos pagrindinės instrukcijos.

⁽²⁾ ANEC – Europos vartotojų atstovavimas standartizacijoje (angl. – The European consumer voice in standardisation), <http://www.anec.org/anec.asp>

⁽³⁾ <http://www.anec.org/attachments/r&t005-04.pdf>

⁽¹⁾ OL L 11, 2002 1 15, p. 4.

- (9) Todėl būtina nustatyti specialiuosius reikalavimus pagal Direktyvos 2001/95/EB 4 straipsnio 1 dalies a punktą ir remiantis tokiais reikalavimais atitinkamai parengti Europos saugos standartus siekiant užtikrinti, kad šie įtaisai būtų apsaugoti nuo vaikų, išlaikytų struktūrinį vientisumą visą numatytą eksploataavimo laikotarpį, būtų atsparūs senėjimui ir meteorologinių sąlygų poveikiui ir būtų pateiktos aiškios instrukcijos bei informacija naudotojams. Šie standartai turėtų būti parengti pagal Europos Parlamento ir 1998 m. birželio 22 d. Tarybos direktyvą 98/34/EB, nustatančią informacijos apie techninius standartus ir reglamentus bei informacinės visuomenės paslaugas teikimo tvarką⁽¹⁾. Nuoroda į priimtą standartą turėtų būti paskelbta *Europos Sąjungos oficialiajame leidinyje*, vadovaujantis Direktyvos 2001/95/EB 4 straipsnio 2 dalimi.
- (10) Šiuo sprendimu turėtų būti reglamentuojami tik tie užraktai, kuriuos montuoja patys vartotojai ant langų ar balkono durų. Užraktams, kurie yra lango ar balkono durų rėmo dalis, taikomi techniniai reikalavimai, nustatyti 1988 m. gruodžio 21 d. Tarybos direktyvoje 89/106/EEB dėl valstybių narių įstatymų ir kitų teisės aktų, susijusių su statybos produktais, derinimo⁽²⁾.
- (11) Kai tik bus parengti atitinkami standartai ir jeigu Europos Komisija nutars paskelbti nuorodą į juos Oficialiajame leidinyje, laikantis Direktyvos 2001/95/EB 4 straipsnio 2 dalyje nustatytos tvarkos, vaikams neįveikiami vartotojų montuojami langų ir balkonų durų užraktai turėtų būti laikomi atitinkančiais Direktyvos 2001/95/EB bendrąjį saugos reikalavimą tiek, kiek saugos reikalavimų yra nustatyta atitinkamuose standartuose.
- (12) Šiame sprendime numatytos priemonės atitinka Direktyvos 2001/95/EB 15 straipsniu įsteigto komiteto nuomonę,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Apibrėžtys

Šiame sprendime:

- vartotojo montuojamas užraktas – įtaisas, kuriuo blokuojamas lango ar balkono durų atidarymas arba leidžiama juos atidaryti tik iki nustatytos padėties. Tokį įtaisą turi montuoti pats vartotojas ant lango ar balkono durų;
- „vaikams neįveikiamas“ ar „su apsauga nuo vaikų“ reiškia, kad įtaiso negali įveikti jaunesnis nei 51 mėnesio amžiaus vaikas.

2 straipsnis

Reikalavimai

Specialieji vartotojų montuojamų vaikams neįveikiamų užraktų saugos reikalavimai, kuriuos pagal Direktyvos 2001/95/EB 4 straipsnį turės atitikti Europos standartai, nustatyti šio sprendimo priede.

3 straipsnis

Skelbimas

Šis sprendimas įsigalioja dvidešimtą dieną nuo jo paskelbimo *Europos Bendrijų oficialiajame leidinyje*.

Priimta Briuselyje 2010 m. sausio 7 d.

Komisijos vardu

Pirmininkas

José Manuel BARROSO

⁽¹⁾ OL L 204, 1998 7 21, p. 37.

⁽²⁾ OL L 40, 1989 2 11, p. 12.

PRIEDAS

Specialieji vartotojų montuojamų vaikams neįveikiamų langų ir balkonų durų užraktų saugos reikalavimai ir bandymų metodai*Fizinės ir mechaninės savybės*

Langų ir balkonų durų užraktai turi būti sukonstruoti taip, kad būtų atsparūs daugkartiniam atidarymui ir uždarymui, su apkrova ar be jos, taip pat senėjimui ir visų meteorologinių sąlygų, pavyzdžiui, saulės, lietaus, sniego, ledo, drėgmės, aukštos ir žemos temperatūros, vėjo poveikiui, ir išliktų neįveikiami vaikams.

Įtaisai turi būti atsparūs atsitiktiniam poveikiui visą eksploataavimo laikotarpį ir nelūžti.

Kad atitiktų numatytą paskirtį, įtaisai turi riboti angos tarp atveriamo lango ar durų rėmo dydį iki didžiausio leidžiamo, kad būtų galima veiksmingai apsaugoti nuo mažo vaiko iškritimo, visų pirma atsižvelgiant į įvairaus amžiaus vaikų vystymosi ypatumus ir antropometrinius duomenis.

Smulkiosios dalys

Siekiant išvengti uždusimo pavojaus, atskiriamos ar galinčios atsiskirti smulkiosios dalys turi būti tokių matmenų, kad vaikai negalėtų jų praryti ir (arba) įkvėpti.

Aštrios briaunos ir išsikišančios dalys

Siekiant išvengti įdūrimų, įpjovimų, įkirtimų, įkirpimų ar kitų fizinių sužalojimų, pasiekiamos briaunos turi būti suapvalintos ar paslėptos ir neturi likti atskirų aštrių vietų ar išsikišančių paviršių.

Pavojus suspausti pirštus

Įtaisuose neturi būti atvirų angų atsižvelgiant į įvairaus amžiaus vaikų antropometrinio matavimo duomenis ir jų gebėjimus.

Bandymai

Specialiais bandymų metodais turi būti išbandytas senėjimas veikiant ultravioletinei radiacijai ir didėjančiai temperatūrai, dėvėjimasis, mechaninis stabilumas ir neįveikiamumas vaikui. Gaminiai, kuriuose yra lanksčių dalių, kaip antai grandinių, vielų ir lynų, turi būti išbandyti štampanimo metodu. Šie įtaisai turi nelūžti ir po bandymo turi išlikti visiškai funkcionalūs.

Bandymų metodai turi būti pritaikyti, jei įmanoma, išbandyti visų tipų langų (pvz., prancūziškų ar suveriamųjų langų, pakeliamųjų ir stumdomųjų langų) užraktų veikimui.

Bandymuose naudojamos jėgos turi veikti labiausiai tikėtinomis poveikio kryptimis ir turi būti matuojamos, esant ne didesniai matavimo neapibrėžtumui nei + 1 %, o poslinkių matavimo neapibrėžtumas neturėtų viršyti + 1 mm.

Bandymų su vaikais sekcija

Turi būti iširta neįveikiamumo vaikui funkcija. Turi būti laikomasi referencinių EN ISO 8317 vaikams atsparios pakuotės reikalavimų. Turi būti atitiktis tam standarte nustatytam neatsparumo kriterijui.

Informacija apie gaminį

Siekiant mažinti galimą su gaminio naudojimu susijusią riziką turi būti pateikiama informacija apie gaminį.

Turi būti pateikta informacija apie saugų gaminio naudojimą. Šiose instrukcijose turi būti pateikta bent jau tokia informacija:

- gamintojo, importuotojo ar už gaminio pardavimą atsakingos organizacijos pavadinimas ar prekės ženklas,
 - nurodymai: „Prieš montuodami ir naudodami įtaisą įdėmiai perskaitykite šią instrukciją. Jeigu nesilaikysite nurodymų, įtaiso apsauga nuo vaikų gali būti pažeista. Saugokite šias instrukcijas tolesniam naudojimui.“,
 - informacija apie langų, kuriems šis gaminytis yra skirtas, tipą,
 - nurodymai, kaip ir kur teisingai montuoti įtaisą. Skirtingų tipų langams ir skirtingoms medžiagoms, pavyzdžiui, medienai, metalui, plastikui ir pan., gali būti reikalingos skirtingos instrukcijos. Kadangi įtaisą būtina sumontuoti teisingai, kad vaikai jo negalėtų įveikti, instrukcijos turi būti tikslios, o kai kuriais atvejais gali reikėti specialaus montavimo įrankio,
 - bet kuri su saugiu naudojimu susijusi kita informacija.
-